

Er KONTROLL av sprinklerer

ELEKTRONISK SYSTEM
FOR SPRINKLERANLEGG

En rapport med denne logoen; hva betyr dette dokumentet og hva betyr det for de som ikke har den?

Av Anders Sandmæl, daglig leder i Dokumentert AS

Brannsikkerheten er eier sitt ansvar. Driftsselskaper kan gjøre mye for eier, men det er alltid eier som har ansvaret. Ansvaret kan ikke overføres ved avtale. På den annen side er det viktig at de som utfører arbeid for eier, vet hvordan dette best kan ivaretas.

«Generelt må det for et hvert automatisk slukkeanlegg kunne fremlegges nødvendig dokumentasjon (kontrollrapport) på at anlegget vil fungere som forutsatt i forhold til den funksjonen det skal ha» Forebyggendeforskrift § 2-4.

«Sprinkleranlegget skal minst en gang hvert år besiktiges og kontrolleres etter en FG-godkjent kontrollordning» Sikkerhetsforskrift FC151 punkt 2.1» Tryg Forsikring.

I tillegg til å være et krav fra både myndigheter og forsikring, vil dette være viktig dokumentasjon når eiendommen selges. Hvis den ikke er riktig kan det i ettertid gi store økonomiske krav/konsekvenser, og resultere i rettsaker. Vi er kjent med en slik sak som kommer for retten i 2015.

Hvem kan utføre slike kontroller og hvem bruker de?

Det er kun FG-sertifiserte kontrollfirmaer som har den nødvendige sertifisering for å utføre slike kontroller og registrere disse i ESS (databasen). Denne

databasen bruker forsikring for å vurdere rabatt på premien og brannvesenet henter ut rapport fra ESS databasen for eiendommen hvor de skal på tilsyn. Hvis det ikke kan fremlegges en kontrollrapport blir det et avvik i tilsynsrapporten.

Når utføres kontrollen første gang?

Den første kontrollen bør utføres så tidlig som mulig. Dette fordi dette vil være den første virkelige kontrollen av sprinkleranlegget som er prosjektert og montert. Det innebærer at de forhold som kommer frem under denne kontrollen vil kunne være reklamasjon i forhold til entreprenører. Denne kontrollen bør derfor være en del av byggesak og kontroller som skal utføres i forbindelse med overtagelse. Det er derfor et krav fra FG at det firma som utfører denne kontrollen skal være et annet enn de som har hatt ansvar for prosjektering og utførelse. Helt normalt for at det skal være en uavhengig kontroll.

De som ikke ønsker en slik kontroll fordi FG ikke er en del av byggesak, har ikke forstått det vesentligste. Det arbeidet som utføres av de som prosjekterer og monterer, samt dokumentasjonen de leverer skal være den samme. Hvis de hadde utført sitt arbeid som forutsatt, ville det ikke vært avvik i kontrollrapportene. Derfor er motstanden mot en slik kontroll mer for å hindre

kvalifisert kontroll av det arbeidet som er utført.

Denne kontrollen skal ikke bare avdekke om sprinkleranlegget er riktig i forhold til regelverket, men også om det er riktig prosjektert i forhold til beskrivelser, forutsetninger og bruk i bygget. For mange kontroller tar utgangspunkt i det som er prosjektert uten å kontrollere om det som er prosjektert er riktig. Derfor får mange eiere begrensninger i forhold til bruk og avvik i rapporten, som ikke skulle vært der.

Stadig flere byggherrer er klar over dette og sørger for at kontrollen følger byggeprosjektet. På den måten kan alt kontrolleres når det er enkelt og mulig å rette opp. På den annen side slipper eier og driftspersonell den tidkrevende og unødvendige belastningen det er med reklamasjoner, diskusjoner, utbedring av feil og mangler etter at bygget er tatt i bruk. Det gir perioder med redusert brannsikkerhet når anlegget er ute av drift og forstyrrelser for brukerne av bygget. Noen feil blir aldri rettet uten at eier får kompensasjon for dette.

Det er mye som monteres i et bygg, som er bygget inn ved overtagelse, og derfor ikke kan kontrolleres. Til de som tror at alt som bygges inn er forskriftsmessig, er det på tide å besøke bygget mens det bygges. Enkelte av de vannlekkasjer som oppstår før overlevering kunne kanskje vært unngått, om noen hadde kontrollert hvilke materialer som ble benyttet og om de ble montert i tråd med regelverk,

montasjeanvisninger og bedriftens ks-system.

Derfor er kontroll av foretakenes ks-system i forhold til det som oppdages av avvik en god indikasjon på om bedriften har et ks-system i tråd med det ansvar de påtar seg eller ikke. Hvis bedriftens ks-system ikke fanger opp avvik er det grunn til bekymring, for da avhenger alt av om kontrolløren gjør det. Det er da ikke i tråd med bedriftens sertifisering og sentrale godkjenning. Sagt i klar tekst driver de med noe som ikke er under kontroll eller de har kompetanse til å drive med.

Husk at det er totalentreprenører som leverer de fleste sprinkleranlegg til en byggherre. Når man vet at totalentreprenører er mennesker med bygningskompetanse og ikke kompetanse i forhold til tekniske anlegg er det grunnlag for noen kontrollspørsmål. Hvordan kvalitets sikrer de at underentreprenører har den nødvendige kompetanse i forhold til prosjektering og utførelse? Hvilken kontroll utfører de for å sikre at det som er prosjektert og montert er forskriftsmessig og i tråd med kontrakten og forutsetningene i prosjektet? Er dokumentasjon og FDV er utfyllende og tilstrekkelig?

Still disse spørsmål og se om svaret gir den nødvendige trygghet og dokumentasjon.

Ny kontroll veiledning våren 2015

Våren 2015 blir en ny kontrollveiledning utgitt av FG. Den skal sikre at

nlegg et KRAV?

kontrollene som utføres gir et likere resultat enn i dag. I tillegg vil alle kunne se hva som er blitt kontrollert og ikke bare hva som ikke er i orden.

Med tanke på den betydning kontrollrapporten har, er dette positivt. Ansvar for kontrolløren har og hva som forventes kontrollert, kommer tydeligere frem.

Hva skal eier gjøre med rapporten i forhold til eldre sprinkleranlegg?

Det finnes et utall sprinkleranlegg som får nesten likelydende rapporter hvert eneste år.

Det har vært uproblematisk tidligere, men når brannvesenet nå forventer en handlingsplan i forhold til avvikene, kan det ikke fortsette som før. Forsikring har også signalisert at de forventer at anleggene er forskriftsmessige med tilhørende dokumentasjon. Hvis det etter en brann oppdages at ikke alt var i orden vil det kunne gi avkorting i utbetalingen. Vi er kjent med at dette er skjedd med avkorting på flere millioner i forhold et avvik som hadde kostet 50.000 å lukke.

Manglende dokumentasjon er en vanlig mangel. Hva som er nødvendig å utarbeide for å tilfredsstille myndigheter og forsikring, kan du lese mer om på www.dokumentertas.no.

Listen over avvik har forskjellig alvorlighetsgrad. Hva som må utbedres og hva som kan aksepteres må vurderes av noen med tilstrekkelig kompetanse. Rørleggere har ikke tilstrekkelig kompetanse til å vurdere og dokumentere forskriftsmessige løsninger.

Noen byggherrer ønsker at kontrolløren skal utarbeide

en handlingsplan slik at prioritering og lukking av avvik, i forhold til alvorlighetsgrad, er ivaretatt. Hvordan den enkelte eier forholder seg til dette vil variere, det som er viktig er at listen med avvik blir kortere/borte. Dette kan skje ved fysisk arbeid som lukker avvik eller vurderinger og dokumentasjon som lukker avvik.

Denne praksis underbygger viktigheten av at nye bygg har rapporter uten avvik.

Hvis ikke må eier bruke tid og penger på å rydde opp etter entreprenørene.

Det er dessverre eksempler på at eier sine interesser ikke er ivaretatt på en god måte og det iverksettes arbeid på eksisterende sprinkleranlegg for millionbeløp som ikke gir noen bedre brannsikkerhet. Det er derfor viktig å være klar over at det er varierende kunnskap og kompetanse hos de selskapene som arbeider med sprinkleranlegg. De selskap som er villig til å ta ansvar og ikke er redd for å bli kontrollert, har normalt en høyere kvalitet enn andre.

NS 3960 Brannalarmanlegg-Prosjektering, installasjon, drift og vedlikehold.

Det er den nye gjeldende standarden for brannalarmanlegg. Den ble fastsatt i november 2013 og FG sin overgangsordning med andre regelverk opphørte 31.12.2014.

Det innebærer at denne standard gjelder for arbeid på alle eksisterende og nye brannalarmanlegg.

Punkt 7.3.1 krever årlig kontroll utført av sertifisert kontrollforetak.

FG har under utarbeidelse en kontrollveiledning og sertifiseringsordning for kontrollforetak også i forhold til brannalarmanlegg.

Styrer døren med SMS, oppringning, fjernkontroll eller trådløs kodelås

- Enkel installasjon med LCD-display
- Enkel administrasjon av brukere
- Fjernstyrt backup og firmware oppdatering
- Fleksible innganger og utganger
- Kan programmeres via webb-side
- Hendelseslogg

holars

www.holars.no - www.holars.se